ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 21ης Φεβρουαρίου 1979 *

Στην υπόθεση 138/78,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Finanzgericht του Αμβούργου προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του παραπέμποντος δικαστηρίου μεταξύ

Hans-Markus Stölting, κατοίκου Tankenrader Berg,

και

Hauptzollamt Hamburg-Jonas,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς το κύρος των κανονισμών 1079/77 του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1977 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03 018, σ. 79) και 1822/77 της Επιτροπής της 5ης Αυγούστου 1977 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03 019, σ. 49) περί της εισπράξεως εισφοράς συνυπευθυνότητος στον τομέα του γάλακτος, και ως προς την ερμηνεία του άρθρου 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΟΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους J. Mertens de Wilmars, πρόεδρο του πρώτου τμήματος, προεδρεύοντα, Mackenzie Stuart, πρόεδρο τμήματος, A. M. Donner, P. Pescatore, M. Sørensen, A. O'Keeffe και G. Bosco, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: H. Mayras
γραμματέας: J. A. Pompe, βοηθός γραμματέα

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με Διάταξη της 2ας Ιουνίου 1978, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 14 του ίδιου μήνα, το Finanzgericht του Αμβούργου υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, τρία ερωτήματα ως προς το κύρος του κανονισμού 1079/77 του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1977 περί εισφοράς συνυπευθυνότητος και μέτρων προς διεύρυνση των αγορών στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03 018, σ. 79) και του κανονισμού 1822/77 της Επιτροπής της 5ης Αυγούστου 1977 περί των λεπτομερειών εφαρμογής για την είσπραξη της εισφοράς συνυπευθυνότητος που έχει καθιερωθεί στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03 019, σ. 49).

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς κατά την οποία ο προσφεύγων της κύριας δίκης αμφισβητεί τη νομιμότητα της εισπράξεως ποσού 37,31 γερμανικών μάρκων που διενεργήθηκε, δυνάμει των κανονισμών αυτών, επί παραδόσεως γάλακτος σε ένα κατάστημα.

3 Με το πρώτο ερώτημα ερωτάται μήπως οι κανονισμοί αυτοί είναι άκυροι επειδή η Συνθήκη ΕΟΚ δεν περιέχει νόμιμη βάση για την θέσπισή τους. Ο κανονισμός 1079/77 στηρίζεται στο άρθρο 43 της Συνθήκης, ο προσφεύγων όμως της κύριας δίκης αμφισβητεί ότι η διάταξη αυτή επιτρέπει στα κοινοτικά όργανα να εισπράττουν εισφορά επί της παραγωγής του γάλακτος. Το εθνικό δικαστήριο εκθέτει στη Διάταξη περί παραπομπής ότι θεωρεί τους επίδικους κανονισμούς ισχυρούς, αλλά ότι, εν πάση περιπτώσει, οι αμφιβολίες για το ζήτημα αυτό πρέπει να αρθούν εντός των συντομοτέρων δυνατών προθεσμιών.

4 Το άρθρο 43 της Συνθήκης πρέπει να ερμηνεύεται υπό το φως του άρθρου 39, το οποίο διακηρύσσει τους στόχους της κοινής γεωργικής πολιτικής και του άρθρου 40, το οποίο ρυθμίζει την εφαρμογή του ορίζοντας, συγκεκριμένα, ότι για να επιτευχθούν οι στόχοι που προβλέπονται στο άρθρο 39 δημιουργείται κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών και η οργάνωση αυτή δύναται να περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη των στόχων αυτών. Ως προς αυτό, το άρθρο 40, παράγραφος 3, αναφέρει ειδικότερα «ρυθμίσεις των τιμών, ενισχύ-

σεις τόσο για την παραγωγή όσο και για την εμπορία των διαφόρων προϊόντων, μέτρα αποθηκεύσεως και λογιστικής μεταφοράς, κοινός μηχανισμός σταθεροποιήσεως των εισαγωγών ή των εξαγωγών».

5 Στις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 1079/77 εκτίθενται ως εξής οι λόγοι που οδήγησαν το Συμβούλιο να καθιερώσει την επίδικη εισφορά:

«εκτιμώντας ότι η κατάσταση της αγοράς των γαλακτοκομικών προϊόντων στην Κοινότητα χαρακτηρίζεται από διαρθρωτικά πλεονάσματα, τα οποία προκύπτουν από την έλλειψη ισορροπίας μεταξύ ζητήσεως και προσφοράς των προϊόντων (αυτών)...·

ότι, για να αποκατασταθεί βαθμιαίως μια καλύτερη σχέση μεταξύ της παραγωγής και των αναγκών της αγοράς και για να ελαττωθούν οι υψηλές δαπάνες που προκύπτουν για την Κοινότητα από την παρούσα κατάσταση και κυρίως από τα μεγάλα πλεονάσματα, πρέπει να συσταθεί αμεσότερη σχέση μεταξύ της παραγωγής και των δυνατοτήτων διαθέσεως των γαλακτοκομικών προϊόντων· ότι για το λόγο αυτό είναι αναγκαίο, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας των σχετικών δημοσίων συμφερόντων να καθιερωθεί για μια πολυετή περίοδο η εισφορά συνυπευθυνότητος, η οποία να εφαρμόζεται κατά ενιαίο τρόπο στο σύνολο των ποσοτήτων γάλακτος που παραδίδονται στα γαλακτοκομεία καθώς και σε ορισμένες πωλήσεις γαλακτοκομικών προϊόντων στο αγρόκτημα·

...

ότι πρέπει να προβλέπονται ειδικά μέτρα σχετικά με την εισφορά, τα οποία να ευνοούν τη διεύρυνση των αγορών και τη διάθεση των πλεονασμάτων στην αγορά της Κοινότητος και τη διεθνή αγορά·

ότι το σύνολο των μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό αποβλέπει στη ρύθμιση και στη σταθεροποίηση της αγοράς των γαλακτοκομικών προϊόντων και τη συμπλήρωση του υπάρχοντος συστήματος παρεμβάσεως· ότι για το λόγο αυτό πρέπει να εξασφαλιστεί ο υπολογισμός των εισφορών και των δαπανών, τις οποίες συνεπάγονται τα ειδικά μέτρα στα πλαίσια του καθεστώτος χρηματοδοτήσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής».

Από αυτό προκύπτει ότι ο κανονισμός έχει ως σκοπό να συμβάλλει στη σταθεροποίηση των εν λόγω αγορών και παραμένει επομένως εντός του πλαισίου των άρθρων 39 και 40.

Επομένως, θεσπίζοντάς τον, το Συμβούλιο μπορούσε να στηριχθεί στο άρθρο 43 της Συνθήκης.

6 Ο προσφεύγων όμως της κύριας δίκης αμφισβητεί ότι η καθιέρωση της εισφοράς συνυπευθυνότητος θα είχε ως αποτέλεσμα την μείωση της παραγωγής γάλακτος και την κατά τον τρόπο αυτό σταθεροποίηση της αγοράς, διότι, κατά τη γνώμη του, η είσπραξη μιας τέτοιας εισφοράς δεν θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγής και της ζητήσεως, αλλά, αντίθετα, θα συνέβαλε στην αύξησή τους.

Η άποψη αυτή αμφισβητείται από το Συμβούλιο και την Επιτροπή, που εξέθεσαν ότι η εισφορά θα έχει το ίδιο αποτέλεσμα με τη μείωση των τιμών αλλ' επιτρέπει, αντίθετα από τη μείωση αυτή, να αποκλειστούν από την εφαρμογή της, και επομένως από τα αποτελέσματά της, ορισμένες παραγωγές που χρήζουν ειδικής προστασίας.

7 Αυτή η διαφορά απόψεων αφορά ειδικότερα τη σκοπιμότητα και την αποτελεσματικότητα του μέτρου που θέσπισαν οι επίδικοι κανονισμοί. Η πρόδηλη ακαταλληλότητα ενός μέτρου για την επίτευξη του στόχου που επιδιώκει το αρμόδιο όργανο, μπορεί να θίξει την νομιμότητα του μέτρου αυτού, πρέπει όμως να αναγνωριστεί στο Συμβούλιο η διακριτική ευχέρεια στο ζήτημα αυτό, η οποία αντιστοιχεί στις πολιτικές ευθύνες που του επιβάλλουν τα άρθρα 40 και 43. Αποσκοπώντας στον περιορισμό της παραγωγής, λόγω της υπάρξεως των πλεονασμάτων που διαπιστώθηκαν ακόμα, η εισφορά συνυπευθυνότητος συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου της σταθεροποιήσεως των αγορών. Ούτε το ύψος του συντελεστή εισφοράς φαίνεται δυσανάλογο σε σχέση με τις συνθήκες που επικαλέστηκε το Συμβούλιο. Πρέπει επομένως να δοθεί η απάντηση ότι από την έρευνα του ερωτήματος δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να θίξουν το κύρος του κανονισμού 1079/77.

8 Επειδή ο κανονισμός 1822/77 αποτελεί χωρίς αμφιβολία μέτρο εκτελέσεως του αναφερθέντος κανονισμού 1079/77, προκύπτει από τα προηγούμενα ότι, ως προς τον κανονισμό αυτό, επιβάλλεται το ίδιο συμπέρασμα.

9 Με το δεύτερο ερώτημα ερωτάται μήπως η είσπραξη εισφοράς συνυπευθυνότητος από τους παραγωγούς γάλακτος παραβιάζει την απαγόρευση των διακρίσεων του άρθρου 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης, λόγω του ότι ο συντελεστής εισφοράς είναι καθορισμένος σε λογιστικές μονάδες και η μετατροπή του σε εθνικά νομίσματα, σύμφωνα με τις «πράσινες» τιμές συναλλάγματος — μετατροπή που προβλέπεται από τον κανονισμό 878/77 του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 1977, περί των τιμών συναλλάγματος που πρέπει να εφαρμοστούν στο γεωργικό τομέα (ΕΕ ειδ. έκδ. 03 018, σ. 27) — μπορεί να καταλήξει σε άνισες επιβαρύνσεις σε σχέση με τη νομισματική κατάσταση των κρατών μελών.

10 Ο κανονισμός 878/77 προβλέπει την εφαρμογή των τιμών συναλλάγματος που θεσπίζει για τις «προς πραγμάτωση ενέργειες σε εφαρμογή των πράξεων περί κοινής γεωργικής πολιτικής».

Επομένως, αυτές οι τιμές συναλλάγματος εφαρμόζονται κάθε φορά που πρέπει να μετατραπούν, σε εθνικά νομίσματα, τα ποσά, εκφρασμένα σε λογιστικές μονάδες, που ορίζουν οι διατάξεις περί τιμών προσανατολισμού, τιμών παρεμβάσεως και άλλων που προβλέπονται σε μία κοινή οργάνωση των αγορών, σαν αυτή που έχει καθιερωθεί στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων.

Είναι βέβαια αλήθεια ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η εφαρμογή αυτών των τιμών συναλλάγματος μπορεί, ενδεχομένως, να επιφέρει πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα που δίνουν την εντύπωση διακρίσεων, αλλά, γενικά, η εφαρμογή αυτή χρησιμεύει στην αντιμετώπιση νομισματικών καταστάσεων οι οποίες, αν δεν υπήρχε ρύθμιση σαν αυτή του κανονισμού 878/77, θα κατέληγαν σε διακρίσεις πολύ πιο σοβαρές, προφανείς και γενικές.

Επομένως η υιοθέτηση του συστήματος των «πράσινων» τιμών συναλλάγματος, ακόμη και αν δεν στερείται μειονεκτημάτων, δικαιολογείται από την απαγόρευση των διακρίσεων και τις απαιτήσεις της κοινής γεωργικής πολιτικής.

11 Υπό τις συνθήκες αυτές θα δημιουργούσε διάκριση ο αποκλεισμός από την εφαρμογή του κανονισμού 878/77 της εισπράξεως της εισφοράς συνευπευθυνότητος, το ποσό της οποίας εξαρτάται από τις τιμές του γάλακτος, το οποίο αφορά η εισφορά αυτή, ενώ αυτές οι ίδιες τιμές διαμορφώνονται υπό την επίδραση των διατάξεων περί τιμών που αναφέρθηκαν προηγουμένως.

Εξάλλου, ένας τέτοιος αποκλεισμός θα καθιστούσε ανενεργό το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 1079/77 που καθορίζει τον ελάχιστο και το μέγιστο συντελεστή εισφοράς σε συνάρτηση με «την ενδεικτική τιμή του γάλακτος η οποία εφαρμόζεται κατά την εν λόγω γαλακτοκομική περίοδο».

Ούτε από την εξέταση του δεύτερου ερωτήματος προέκυψαν στοιχεία ικανά να θίξουν το κύρος των εν λόγω κανονισμών.

12 Επειδή το τρίτο ερώτημα υποβλήθηκε μόνο για την περίπτωση που δοθεί θετική απάντηση στο δεύτερο ερώτημα, δεν χρειάζεται να εξεταστεί.

13 Πρέπει επομένως, να δοθεί στο εθνικό δικαστήριο η απάντηση ότι από την εξέταση των υποβληθέντων ερωτημάτων δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να θίξουν το κύρος των κανονισμών 1079/77 και 1822/77.

(Τα δικαστικά έξοδα παραλείπονται)

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε, με Διάταξη της 2ας Ιουνίου 1978, το Finanzgericht του Αμβούργου αποφαίνεται:

Από την έρευνα των υποβληθέντων ερωτημάτων δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να θίξουν το κύρος των κανονισμών 1079/77 και 1822/77.

Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart Donner Pescatore

Sørensen O'Keeffe Bosco

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 21 Φεβρουαρίου 1979.

Ο γραμματέας
A. Van Houtte

Ο προεδρεύων
J. Mertens de Wilmars
πρόεδρος του πρώτου τμήματος